

INFOBLADET

VALBO–HEDESUNDA PASTORAT nr 4 2024

Vad gör en kyrkvaktmästare på julen?

sidan 4 och 5

Kan det bli mer julstämning än i en kyrka?

Ta med en vän och upplev julens gudstjänster och julkonsserter.

sidan 6

Musik i vinterkväll i Hedesunda kyrka med Hedesunda kyrkokör och Gavle kammartrio.

Foto: Madelene Perpåls

Svenska kyrkan

Efter jul är det också *kul*

Barn & ungdomsverksamheten ser fram emot en ny härlig termin!

Kyrkis start vecka 3

Öppen verksamhet för barn och deras vuxna. Vi sjunger, leker, pratar, umgås och fikar. Ingen anmälan bara att dyka upp. Se Kyrkis på Facebook för aktuell information om utflykter, teman etc.
Facebook: @kyrkisvalboforsbacka, @kyrkishedesunda

Barnrytmik drop-in-grupp på Kyrkis
Ingen kostnad, ingen anmälan. För aktuella datum, se hemsidan.

Barnrytmik – fast grupp

I barnrytmiken sjunger, dansar, spelar och ramsar 3–10 månader med förälder tillsammans. I mån av plats tar vi emot deltagare från församlingar.

Hemsidan: svenskakyrkan.se/valbohedesunda

Kontakt, kommunikation, glädje och innerlighet – så beskrivs den kärleksfulla beröring som lärs ut i spädbarnsmassagen. I tretton år har Sarah Lööv Koskitalo lett kurser i spädbarnsmassage på Mikaelgården.

Kurs i spädbarnsmassage

Här ges du som förälder möjlighet att gå en kurs i spädbarnsmassage tillsammans med din lilla baby i ett litet och lugnt sammanhang. Anmälan på hemsidan.

Barnkörer

Här får barnen utveckla sin röst, uppträda och samarbeta i grupp. Vi utvecklar sångtekniken tillsammans, något man har nytta av hela livet! Anmälan på hemsidan.

Kryp & sjunggudstjänster

Perfekt för dig som gärna kryper omkring på golvet, eller är i förskoleålder. Se hemsidan för datum. Gudstjänsten tar ca. en halvtimme och Kyrkis är öppet före och efter.

...och för de äldre barnen
se utbudet på hemsidan!

Kontakt

Pastorexpeditionen, 026-19 73 19
måndag – tisdag 9-12, onsdag 13-15, torsdag 9-12
Besöksadress: Mikaelgården, Sofiedalsvägen 4, 818 30 Valbo
Hemsidan är uppdaterad året om med vad som händer i pastoratet. Här kan du anmäla dig till nyhetsbrevet också!
www.svenskakyrkan.se/valbohedesunda

Infobladet Valbo-Hedesunda pastorat

ges ut av Valbo-Hedesunda pastorat och är en gruppförändelse till alla hushåll i pastoratet.

Ansvarig utgivare: Mia-Marie Stigsdotter Kjellgren. Infobladet är Valbo-Hedesundas gemensamma församlingsblad. Församlingsblad delas ut som samhällsinformation och går därmed till alla brevlådor, även de som har skyltat med "Reklam nej tack". Vet du någon som inte fått Infobladet under helgen 22-24/11? Ring 026-102400, eller mejla senast måndag 25/11 till: sdr252@sdr.se

Döptes ditt barn 2024?

Det vill vi fira! På kyndelsmässodagen den 2 februari är det dopfest med barnanpassad gudstjänst, utdelande av dopänglar respektive dopduvor och tårtfika i Hedesunda kyrka och på Mikaelgården i Valbo. Inbjudan kommer!

Blev dopet aldrig av?

Visste du att ditt barn (eller du själv) kan bli döpt oavsett ålder, trots att bäbistiden är förbi? Ett äldre barn kan vara delaktig i dopet på ett annat sätt och kanske minnas dopet för livet oavsett om det blir ett stort kalas eller en enkel gudstjänst med bara de närmsta. Kontakta pastors-expeditionen 026-19 73 19 för mer information.

Ett hantverk på hög nivå

Sällskap vid maten? Det finns här!

Soppluncher

serveras med bröd, kaffe och kaka. Kostnad 50 kr.
Soppa i Hedesunda församlingshem start 5/2.
Serveras 11.30 första onsdagen varje månad.
Soppa i Forsbacka kyrka start 14/1, tisdagar udda veckor.
11.00 lunchbön i kyrkan, soppan serveras 11.30 i samlingsalen.
Soppa i Valbo, Mikaelsgården start 21/1, tisdagar jämna veckor. Inleds med lunchbön. Soppan serveras 11.30.

Tack o Lov

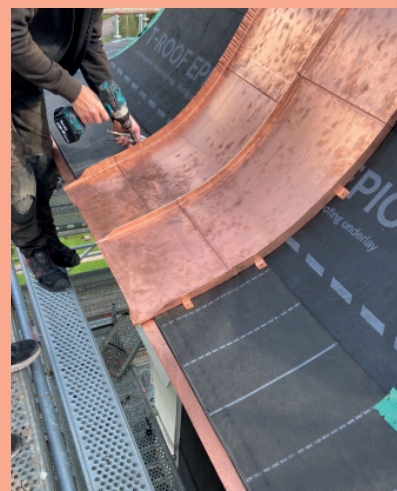
Forsbacka kyrka start 26/1. En gudstjänst som börjar vid matbordet 17.00 och fortsätter kring altarbordet 18.00 då vi firar gudstjänst. Passar både liten och stor! Ingen kostnad för maten men vi tar gärna emot ett bidrag till diakonins "Hjälp oss hjälpa".

Välsignat & klart

Första onsdagen i månaden start 5/2. Mässa, mat, lek & gemenskap – för alla åldrar. Efter en enkel kvällsmässa 17.30 upp middagsmat och alla som vill stannar och äter tillsammans. Du som har möjlighet betalar en slant för maten. Mikaelsgården.

Det gamla koppartaket från 1800-talet och de nya specialböjda kopparplåtarna.

Om du passerat Valbo kyrka

på senare tid har du kanske sett att det blänker från det nyförgyllda korset och den nya kopparplåten. Arbetet med renoveringen av kyrktornet i Valbo kyrka går framåt, men det tar tid att renovera gamla kyrkor. Det är mycket att ta hänsyn till då Svenska kyrkan har ett mål att bli klimatneutrala till 2030. Inköp av byggmaterial och transporter har en stor påverkan på miljön och klimatet. Byggmaterialet ska också anpassas till det känsliga kulturarvet som kyrkorna är.

Torsdagkväll tillsammans 2.0

För dig som vill träffa andra vuxna för en meningsfull kväll i gemenskap med Måltid, Aktivitet & Mässa

Vi träffas sista torsdagen i månaden, 30/1, 27/2, 27/3 och 24/5. Tiden är 17.30 – 21.00 på Mikaelsgården.

Du väljer en av fyra aktiviteter, vilka är:

- Bibelsamtal – samtal om livet och tron
- Hållbarhetsgruppen – vi samtalar och lär av varandra
- Ät dig friskare – örter och växter i naturens skaffereri
- Sjung – upplev sångens stärkande kraft

OBS sista anmälningdag, 20 januari till: anna-lena.hyson@svenskakyrkan.se

Korset före, anfrätt av nedfall av fågelbajs och luftföroreningar, i mitten det nya förgyllda korset, vilken skillnad!

Christer Palm, kyrkogårds- och fastighetschef har lett arbetet med renoveringen av tornet och det är Christers sista stora projekt i pastoratet. I november börjar han sitt nya arbete som fastighetsförvaltare i Vindeln i Västerbotten. Hur många gånger Christer klättrat upp i kyrktornet går inte att räkna men vi vet han jobbat hos oss i 17 år. Tack Christer!

Kyrkvakt- mästarnas *jul*

Vad gör kyrkans vaktmästare förutom att hänga upp psalmnummer och sköta om kyrkogården?

Stämmingsfull jul i Hedesunda kyrka

Kyrkvaktmästarna är tidigast på plats och går hem sist

Kyrkobesökarna möts av ett varmt leende, en uppvärmd kyrka, tända ljus i kyrkorummet, granar med gnistrande ljusslingor och det är nyskottat framför kyrkporten och klockan är 23.30 på julkvällen.

Vid större helger kan det bli lite körigt att hinna städa mellan gudstjänsterna, som mellan julkvällen och julnatten.

Här är det kyrkogårdsföreståndaren, Stefan, som tar städrundan i sena kvällen efter gudstjänsten. Dagen därpå ska kyrkan vara redo för nästa gudstjänst.

Magnus förbereder advent och jul i Valbo kyrka.

Hur julstädas man i en gammal kyrka?

Kyrkan är ett kulturarv. Kyrkorna är gamla och det är fullt av gamla saker i dem, som blir dammiga. Vaktmästarna får inte gnugga med vad som helst. Känsliga inventarier måste skyddas mot förlitningar. Så svaret är städa varsamt, och inga "mirakelmedel". Förutom den vardagliga städningen så är det många extra beställningar som görs inför storhelger, framför allt ljus.

Bettan och Jocke byter till violett antependium i Hedesunda kyrka.

Första advent skiftar vaktmästarna färg

Kyrkoåret börjar första advent och då sätter vaktmästarna upp det vita antependiet, tyget framför altarbordet. Det finns fem kyrkoårsfärger.

Vitt – glädje, renhet, högtidsfärgen i kyrkan.

Violett – bot, ånger och symboliserar förberedelse och syns därför under advent i väntan på julen.

Grönt – växande, mognad.

Rött – blod och martyrernas färg. Används vid helger som påminner om apostlarna & helige Anden.

Svart – sorgens färg, används i kyrkan på långfredagen.

Det allra mesta måste specialtillverkas

för att passa in i kyrkorna. Flera av lösningarna har klurats ut och byggts av vaktmästarna genom åren då de är något av mångsysslare.

Anna-Carin inspekterar de lokalt smidda ljusstakarna för bänkarna i Forsbacka kyrka.

Kyrkklockorna

hör du i samband med att det är gudstjänst. Klättra upp i kyrktornet och ringa i kyrkklockorna var det länge sedan vaktmästarna gjorde. Allt ringande sköts med en knapp nere i kyrkan. Kyrkklockorna har kallats medeltidens Facebook. De har i många hundra år förmedlat information vid glädje, sorg och fara i våra bygder.

Största klockan i Valbo kyrka, ursprungligen från 1483, omgjuten 1825.

”Kan inte bli mer stämningsfullt än när stora ljuskronan är tänd”

Det är endast till jul som Bettan kättrar upp på den höga stegen för att tända alla ljusen i den stora malmkronan från 1700-talet i Hedesunda kyrka.

Ljuständningen måste planeras

Det gäller att räkna ut brinntiden och inte tända för tidigt innan gudstjänsten. Samma ljus ska helst hålla för både julnatten och trettonhelgen, för det är en del bestyr med att både tända och byta ljus. ”Men klart värt det” enligt Bettan.

Ulla pluggar på repliker till en vis man med kamel i julspelet.

Lasse tar hand om ett träd enligt trädvårdsplanen.

Varierande uppgifter

Kyrkvaktmästarna har ansvar för många av de praktiska momenten kring församlingens gudstjänster och skötseln av kyrkogårdarna. Ett klart omväxlande arbete! Skottning, ta emot kistan, göra i ordning inför begravningen och sen byta om till kostym för att ta emot gudstjänstbesökarna. Det kan även hända att någon vaktmästare rycker in i julspelet och gestaltar någon figur ur julevangeliet.

Säkert på kyrkogården

Träd på kyrkogårdar kan bli farliga, falla över gravplatser och skada gravvårdar, staket och planteringar. Speciellt tung snö kan få träd att braka, därför är det viktigt med regelbundna trädkontroller.

...och så var det de där med gravskötseln på vintern

Generellt råder det vintervila på kyrkogårdarna och vi rör gravar och gångar så lite som möjligt. Rofyllighet får råda. Endast de större gångarna underhålls med snöröjning och sandning. Maskinparken ses över för att den ska hålla i många år. Pappersarbete jobbas det med också, som trädvårdsplanering, beställa blommor till våren etc.

”Mitt i predikan på julnatten började larmet tjuta. Det var kvällsautomatlarmet som gått igång. Nu glömmer jag aldrig att slå av det innan julnattsgudstjänsten”.

Granarna utanför kyrkorna

är så höga att julbelysningen sätts på horisontellt, något vaktmästarna fått snits på genom åren. Sen är det stortraktor som reser upp de flera hundra kilo tunga granarna.

Julslut. De höga granarna forslas bort med hjälp av traktor.

Jocke skottar oftast de större gångarna på kyrkogården med traktorn men ibland behövs det handskottas.

Julen i kyrkorna

Första advent – trettendedag jul i
Forsbacka, Hedesunda och Valbo

programmet med reservation för ändringar

Forsbacka

Fyra söndagar i *advent*
Forsbacka kyrka

Första advent söndag 1 december

18.00 Adventskonsert

”Nu väntar hela jorden...” Det utlovas pompa och ståt nu när ett nytt kyrkoår börjar, med ett inslag av stilla väntan på julen! Forsbacka kyrkokör tillsammans med Adam Sahlin, trombon, Kristian Nilsson, trumpet, Erica Banck, orgel/piano och Anna Fredriksson Sahlin, dirigent. Insläpp 17.30.

Andra advent söndag 8 december

18.00 Sinnesromässa

”Frid över jorden Herren bjöd”

Livsstegens sjätte steg fokuserar på vilan.

Vila – jag tar det lugnt. Hur återhämtar jag mig?

Johanna Carlsson, delare. Alva Dalethsson, sångsolist och Anders Ågren och Anna Fredriksson Sahlin, musiker. Fika från 17.00.

Tredje advent söndag 15 december

16.00 Luciatåg

”Så mörk är natten i midvinter tid, men se, då nalkas Lucia.” Barn i årskurs 1–6 fyller kyrkan med stämningfull sång och sprider ljus i mörkret. Vi bjuder på glögg utanför kyrkan från klockan 15.15. Insläpp 15.45.

Fjärde advent söndag 22 december

18.00 Tack och Lov

”Giv mig en fest som gläder mest den konung jag har bett till gäst” Två dagar innan julafton får vi träffas i måltidsgemenskap och fira gudstjänst tillsammans.

Maten serveras 17.00.

Övriga julsamlingar i Forsbacka kyrka

Tisdag 3 december

11.00 Lunchbön & grötlunch

Vi samlas i kyrkan och sjunger adventspsalmer och Erica Banck och Anna Fredriksson Sahlin sjunger julsånger. Därefter äter vi hemlagad julgröt. 50 kr för maten.

Måndag 9 december

10.00 Kyrkisavslutning

Samling i kyrkan där vi sjunger julsånger och får höra julens berättelse. Kom gärna lusseklädd så skapar vi ett luciatåg tillsammans. Vi bjuder på fika.

Onsdag 11 december

09.00 Morgonmessa

Välkommen att fira veckomässa.

Torsdag 19 december

19.00 Julkonsert

Sång av ”Tre tenorer” Erik Nordkvist, Stefan Sjöman och Robert Sikström samt sång och dans av ”Doa-tjejerna” Sandra Groth, Emma Holmberg och Elin Lundström. Traditionella och nyare julsånger som Winter wonderland, Happy new year och O helga natt. Allt under ledning av Emelie Linde. Fri entré, men lämna gärna en slant till Act Svenska kyrkan. Insläpp 18.30.

Julafton 24 december

23.00 Julnattsgudstjänst

Varmt välkommen att fira in julen! Forsbacka kyrkokör.

Annandag jul 26 december

18.00 Julens budskap i ord och ton

”De nio läsningarnas gudstjänst”. Vi sjunger de välkända julpsalmerna tillsammans och får lyssna till julens sånger. Bianca och Bella Rosendahl, sång. Anders Ågren, gitarr, Linnéa Hedström, fiol och Simon Zakrisson, slagverk.

Hedesunda

Gott *nytt* kyrkoår!

Första advent söndag 1 december

15.00 Konsert

"I väntan på julen". Konsert på första advent med barnkören Solstrålarna och Hedesunda kyrkokör. Välkommen att fira första advent och ett nytt kyrkoår i Hedesunda kyrka!

Tisdag 3 december

12.00 Lunchbön i adventstid

Kom in i kyrkan för en stilla stund med musik, psalmsång och bön. Fika serveras i församlingshemmet från 11.30. Hedesunda kyrka.

Onsdag 4 december

11.30 Grötlunch

Julgröt och skinksmörgås. Pris 50 kr (inkl. bröd, kaffe och kaka). Brödförsäljning och lotteri till förmån för Act Svenska kyrkans julkampanj. Hedesunda församlinghem.

Andra advent söndag 8 december

11.00 Gudstjänst

Välkommen att fira gudstjänst på andra advent! Hedesunda kyrka.

Tisdag 10 december

12.00 Lunchbön i adventstid

Kom in i kyrkan för en stilla stund med musik, psalmsång och bön. Fika serveras i församlingshemmet från 11.30. Hedesunda kyrka.

Fredag 13 december

19.00 Lucia och julauktion

Välkommen till syföreningens traditionella julauktion och luciatåg med barnkören. Servering och lotterier. Ansgari kyrkan.

Tisdag 17 december

12.00 Lunchbön i adventstid

Kom in i kyrkan för en stilla stund med musik, psalmsång och bön. Fika serveras i församlingshemmet från 11.30. Hedesunda kyrka.

Onsdag 18 december

19.00 Kvällsmässa - "Här nära"

Enkel nattvardsgudstjänst med musik och psalmsång. Hedesunda kyrka.

Lördag 21 december

15.00 Julkonsert

Hedesunda sångare. Entré 100 kr. Arrangemang av Hedesunda sångare. Hedesunda kyrka

Fjärde advent söndag 22 december

10.30 Ekumenisk gudstjänst

Missionsförsamlingen ansvarar för gudstjänsten. Serviceboendet Ängslyckan.

Hört talas om änglarnas gudstjänst?

Natten mellan julafton och juldagen kan du fira julnattsgudstjänst och midnattsmässa i våra kyrkor. Gudstjänsten kallas också för änglarnas gudstjänst, eftersom julevangeliet berättar att änglarna sjöng av glädje när de lämnade bud till herdarna om Jesus

Julafton 24 december

23.00 Julnattsgudstjänst

Varmt välkommen att fira in julen! Sång av Hedesunda kyrkokör. Hedesunda kyrka.

Juldagen 25 december

07.00 Julotta

När juldagsmorgon glimmar samlas vi till julotta med levande ljus och julens glada budskap! Julottekören. Ansgari kyrkan.

Söndag 29 december

15.00 Julens psalmer

Varmt välkommen att sjunga julens psalmer tillsammans! Julfika serveras. Hedesunda församlinghem.

Nyårsafton tisdag 31 december

12.00 Nyårsbön

Kom in i kyrkan för en stilla stund med musik, psalmsång och bön. Fika serveras i församlingshemmet från 11.30. Hedesunda kyrka.

Nyårsdagen 1 januari

16.00 Ekumenisk nyårsmässa

Hedesunda kyrka

Trettondedag jul 6 januari

16.00 Musik i vinterkväll

"Från advent till trettondedag jul". Hedesunda kyrkokör och Gavle kammartrio medverkar. Hedesunda kyrka.

Valbo

Fanfarer och körsång inleder *advent* i Valbo kyrka

Första advent söndag 1 december
11.00 Gudstjänst

Varmt välkommen att fira ett nytt kyrkoår!
Kyrkkaffe i församlingshemmet. Valbo
kyrkokör och Hans-Åke Johansson, trumpet. Valbo kyrka.

Onsdag 4 december

09.00 Veckomässa

Börja dagen med att fira veckomässa. Mikaelsgården.

Andra advent söndag 8 december

09.00 Adventsfrukost

Kom och ta del av frukostbuffén och dela tankar om
livet tillsammans med andra. Valbo församlingshem.
Anmäl dig via hemsidan.

11.00 Barnens advent

Vi firar mässa och tänder det andra ljuset med miniorer-
na och man kan hämta barnbibeln. Kyrkfika. Valbo kyrka.

14.00 Gudstjänst

Välkommen till en enkel gudstjänst på vård- & omsorgs-
boendet i Valbo. Adventskaffe serveras. Furugården.

Tisdag 10 december

11.30 Grötlunch

Inleds med julandakt därefter serveras julgröt. Pris 50
kr (inkl. bröd, kaffe och kaka). Mikaelsgården.

Fredag 13 december

10.00 Lusse lelle

Kryp- & sjunggudstjänst med luciafirande och Kyrkis
terminsavslutning. Kom gärna lusseklädd till
luciatåget. Julfika. Mikaelsgården.

18.00 Luciafirande

med Minikören och Barnkören. Efter luciatåget bjuds
det på glögg och pepparkakor. Valbo kyrka.

Tredje advent söndag 15 december

11.00 Ekumenisk gudstjänst

PiMi Frank, sångsolist. Valbo kyrka.

Onsdag 18 december

18.00 Julspel i stämmingsfull kyrka

Här dramatiseras berättelsen om Jesu födelse varvat
med julpsalmer. Julspelet passar stor som liten. Efteråt
bjuds det på glögg och pepparkakor. Valbo kyrka.

Jul i kyrkorna

I en orolig tid får vi fira julens mirakel
tillsammans. Kyrkan är öppen och du
är välkommen, precis som du är.

Lördag 21 december

18.00 Sjung in julen

med Valbo kyrkokör och Erica Banck. Valbo kyrka.

Fjärde advent söndag 22 december

11.00 Högmässa

Mässa betyder att vi firar nattvard med bröd och vin.
Efteråt bjuds det på kyrkkaffe. Valbo kyrka.

Julafton 24 december

11.00 Samling vid krubban

där julevangeliet läses och barnen får vara med och
ställa ordning julkrubban. Valbo kyrka.

23.30 Midnattsmässa

Kan det bli mer jul än levande ljus, julevangeliet,
stämmingsfull sång och musik på julnatten? Sång av
Valbo kyrkokör. Valbo kyrka.

Juldagen 25 december

07.00 Julotta

När juldagsmorgon glimmar samlas vi med levande ljus
och julens glada budskap! Midvinterkören & Elisabeth
Östrand Jackson. Anna Wretblad, musiker. Valbo kyrka.

Söndag 29 december

11.00 Högmässa

Välkommen att fira högmässa i Valbo kyrka.

Nyårsafton 31 december

17.00 Ekumenisk nyårsbön

Välkommen till bön inför det nya året i Åsängekyrkan.

Trettondedagsafton

Söndag 5 januari

11.00 Gudstjänst

Välkommen att fira gudstjänst i Valbo kyrka.

Svenska
kyrkan

Följ oss på Instagram:
[@valbohededundapastorat](https://www.instagram.com/valbohededundapastorat)

Facebook:
[@valbohededunda](https://www.facebook.com/valbohededunda)